

Inhoud

4 Processen van erkenning

11 De Faro vliegcrash: Na 27 jaar eindelijk erkenning

21 Interview Glenn Helberg: 'Mens-zijn is moeilijk geworden'

25 Onderzoek: Politieke excuses en erkenning

29 Hoe gaat 2020 de geschiedenisboeken in?

33 Erkenning van dwangarbeiders na WO2

16 Podcast over onderzoek naar familiegeschiedenis

EN VERDER

- 11 **impact** **INTERVIEW**
Drie oorlogsgetroffenen over erkenning
- 14 **impact** **COLUMN**
Job Cohen: Erken immoreel gedrag
- 20 **impact** **5 VRAGEN**
5 vragen aan Victor Jammers
- 24 **impact** **COLUMN**
Jackie June Ter Heide: Goeie vraag
- 37 **impact** **INTERVIEW**
Hoe Bart transformeerde in Mees
- 38 **impact** **BOEKEN**
- 42 **impact** **NtVP**

Ellen Klaassens

Hoofdredacteur Impact Magazine

Dit is alweer het laatste nummer van Impact Magazine van dit jaar. Een jaar dat de geschiedenis in zal gaan als een uitzonderlijk jaar. Vijf mensen, allen expert op hun eigen gebied, blikken met ons terug en vertellen hoe 2020 voor hun de geschiedenis in zal gaan.

Verder leest u in dit nummer diverse artikelen en interviews die gaan over erkenning. Iedereen heeft behoefte aan erkenning. Erkenning is gezien en gehoord worden, weten dat datgene dat je gezegd hebt, gedaan of meegemaakt hebt, ook al is het niet groots of meeslepends, opgemerkt is en op waarde geschat. Toen ik op internet ging kijken naar de betekenis van erkenning kwam ik definities tegen op het gebied van familierecht, internationaal recht en volkerenrecht, en ook betekenissen zoals bevestiging, waardering, goedkeuring, eerbetoon en respect. Zelf ervaar ik in mijn dagelijks leven gelukkig regelmatig erkenning; een bemoedigend woord van een collega, een bedankje voor iets dat ik voor iemand gedaan heb, een kopje thee van mijn man als ik thuis hard aan het werk ben, een kaartje voor mijn verjaardag, en ga zo maar door. Dit zijn de kleine maar zo belangrijke blijken van gezien worden, goedkeuring en waardering. En daar groeit een mens van.

Wanneer er in bepaalde omstandigheden, bijvoorbeeld naar aanleiding van conflicten en oorlogen, te lang geen erkenning is, dan kan dit mensen schaden en kan dit uiteindelijk leiden tot een lange strijd om gehoord en gezien te worden. Vaak gaat het dan, na verloop van jaren, niet meer alléén over de directe betrokkenen, maar ook over hun nabestaanden en zelfs over hele gemeenschappen. In dit nummer leest u hierover een aantal zeer persoonlijke ervaringen.

Het magazine dat u nu in handen hebt begint met een openingsartikel van historica Nicole Immler, die u meeneemt door de geschiedenis van erkenning sinds WO2. Zij eindigt haar artikel met een pleidooi voor een bredere erkenning; niet alleen voor slachtoffers, maar eveneens voor de sociale omgeving en de gemeenschap.

Met dit nummer van Impact Magazine sluiten wij 2020 af. Ik hoop dat u dit nummer met interesse en plezier leest en ik wens u, mede namens de hele redactie, alle goeds en gezondheid voor 2021.

Tot volgend jaar!

impact over de psychosociale gevolgen van ingrijpende gebeurtenissen

Impact informeert, agendeert en discussieert over de psychosociale gevolgen van ingrijpende gebeurtenissen op zowel mensen, organisaties als samenleving. Het magazine is gericht op mensen die zich beroepsmatig bezighouden met de psychosociale gevolgen van rampen, crisis, oorlog en geweld, zoals hulpverleners, onderzoekers en beleidsmakers. Daarnaast focust Impact zich op een brede groep professionals en anderen met interesse in terugkerende actuele thema's als psychotrauma, psychosociale hulp na rampen en crisis als ook oorlog, vervolging en geweld.

Impact is een uitgave van ARQ Kenniscentrum Oorlog, Vervolging en Geweld en wordt mede mogelijk gemaakt door het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en de Nederlandstalige Vereniging voor Psychotrauma (NtVP).

Abonnement Impact komt vier keer per jaar uit, een jaarabonnement kost € 27,50. Abonneren kan door een mail te sturen naar impactredactie@arq.org

Redactie Ellen Klaassens (hoofdredacteur), Ingrid van Assouw, Menno van Duin, Lucia Hoenselaars, Joanne Mouthaan, Bart Nauta, Ilse Raaijmakers, Onno Sinke, Sophie van den Bergh

Redactie coördinatie Marleen van de Ven

Redactieadres Nienoord 5, 1112 XE Diemen

Contact Tel. 088-3305190, e-mail: impactredactie@arq.org

Uitgave 4de jaargang, 2020 - nr. 4

Oplage 1.150 exemplaren

Vorm en productie Bruksvoort Design & Content

ISSN 2543-2591